

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТІРЛІГІ

ZHETYSU UNIVERSITY

1972

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

«І.ЖАНСҮГІРОВ АТЫНДАҒЫ ЖЕТІСУ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ
НАО «ЖЕТЫСУСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ И.ЖАНСУГUROBA»
«ZHETYSU UNIVERSITY NAMED AFTER ILYAS ZHANSUGUROV»

«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, АЙМАҚШЫЛДЫҚ, ЖАҢА СЫН-ТЕГЕУРІНДЕР»

атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
международной научно-практической конференции
**«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, РЕГИОНАЛИЗМ,
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ»**

MATERIALS
of the international scientific and practical conference
**«SLOWBALIZATION, REGIONALISM,
AND NEW CHALLENGES»**

Талдықорған, 2024

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

**«І.ЖАНСУГІРОВ АТЫНДАҒЫ ЖЕТІСУ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ
НАО «ЖЕТЫСУСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ И.ЖАНСУГУРОВА»
«ZHETYSU UNIVERSITY NAMED AFTER ILYAS ZHANSUGUROV»**

«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, АЙМАҚШЫЛДЫҚ, ЖАҢА СЫН-ТЕГЕУРІНДЕР»
атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

международной научно-практической конференции
«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, РЕГИОНАЛИЗМ, НОВЫЕ ВЫЗОВЫ»

MATERIALS

of the international scientific and practical conference
«SLOWBALIZATION, REGIONALISM, AND NEW CHALLENGES»

УДК 001.895
ББК 72
С50

Редакция алқасы: Е.А.Бурибаев (бас редактор), А.С.Бахтаулова (бас редактордың орынбасары), А.С.Кайкибаева, Г.Б.Телеуев

Редакционная коллегия: Е.А.Бурибаев (главный редактор), А.С.Бахтаулова (заместитель главного редактора), А.С.Кайкибаева, Г.Б.Телеуев

Editorial colleague: Ye.A.Buribayev (editor-in-chief), A.S.Bakhtaulova (deputy of editor-in-chief), A.S.Kaikibayeva, G.B.Teleuyev

«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, АЙМАҚШЫЛДЫҚ, ЖАҢА СЫН-ТЕГЕУРІНДЕР»
халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Талдықорған, І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, 2024. 112 б.

С50 *Материалы международной научно-практической конференции*
«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, РЕГИОНАЛИЗМ, НОВЫЕ ВЫЗОВЫ» – Талдықорған, Жетысуский университет им. И.Жансугурова, 2024. 112 с.

Materials of the international scientific and practical conference **«SLOWBALIZATION, REGIONALISM, AND NEW CHALLENGES»** – Taldykorgan, Zhetysu University named after I.Zhansugurov, 2024. 112 p.

ISBN 978-601-216-964-5

Жинақ материалдары білім беру мен ғылым саласында инновациялық зерттеу жұмыстарымен айналысатын ғалымдарға, докторанттарға және магистранттарға арналған.

Материалы сборника предназначены ученым, докторантам и магистрантам, занимающимся инновационными исследованиями в образовании и науке.

Collection of materials is intended for scientists, Master and Doctor students, who are interested in innovative research in education and science.

УДК 001.895
ББК 72

ISBN 978-601-216-964-5

**I. Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры,
заң ғылымдарының докторы, профессор Е.А. Бурибаевтың**

АЛҒЫ СӨЗІ

Құрметті әріптестер, конференция қатысушылары!

«Слоубализация, аймақшылдық, жаңа сын-тегеуріндер» атты халықаралық конференцияның ашылуына қош келдіңіздер! Бүгінгі таңда әлемде болып жатқан маңызды үдерістерге арналған бұл жиын өте өзекті және уақыт талабына сай. Ең алдымен, осы маңызды шараға қатысуға уақыт бөліп, қатысқандарыңыз үшін сіздерге шын жүректен алғысымды білдіремін.

Бүгінгі күні біз жаһандық үдерістерде елеулі өзгерістерді байқаудамыз. Әлемдік дамудың ажырамас бөлігі болған — жедел жаһандану үдерісі қазір бәсеңдеуде. Бұл құбылыс «слоубализация» деп аталады. Халықаралық интеграция қарқыны төмендеп, аймақтық мүдделер алдыңғы орынға шығып, аймақшылдық күшейе түсуде. Бұл үдеріс жаңа мүмкіндіктермен қатар, бізге күрделі сын-тегеуріндерді де қояды.

Жаһандану біртұтас әлемдік нарықтың қалыптасуына, технологиялық прогрестің жылдамдауына және халықаралық ынтымақтастықтың нығаюына ықпал етті. Алайда, ол экономикалық теңсіздік, мәдени және саяси қақтығыстар, экологиялық дағдарыстар сияқты көптеген мәселелерді де тудыруда. Слоубализация жағдайында әлем жаңа кезеңге өтуде, бұл кезеңде басымдық аймақтық және жергілікті мүдделерге берілуде.

Слоубализация протекционизмнің күшеюіне және халықаралық саудаға қауіп төндіретін сауда кедергілерінің пайда болуына әкелуі мүмкін. Әлемдік экономиканың тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында сауда қатынастары мен кооперацияны дамыту үшін жаңа тәсілдерді әзірлеу маңызды.

Аймақшылдық күшейіп келеді және бұл қазіргі заманның маңызды үрдістерінің бірі болып келеді. Аймақтар дербестікке ұмтылып, экономикалық блоктар мен альянстар күшейіп келеді. Еуропалық Одақ, АСЕАН сияқты ұйымдар тек экономикалық қана емес, мықты саяси ойыншыларға айналууда. Бұл аймақтық деңгейде тығыз ынтымақтастық үшін жаңа мүмкіндіктер ашады, бірақ аймақтар арасындағы бәсекелестік, сондай-ақ әлемдік саясаттағы күштердің тепе-теңдігінің өзгеруі сияқты жаңа сын-тегеуріндер де туындап отыр.

Бұл тұрғыда жаһандық тұрақтылықты сақтау және өңірлер арасындағы үйлесімді өзара іс-қимыл мәселелері негізгі сын-тегеуріндерге айналууда.

Күшейіп келе жатқан айықшылдық жағдайында мемлекеттің рөлі өзгереді. Ресурстар мен мүмкіндіктерді аймақтар арасында әділ бөлу, терең талдауды және жаңа басқару стратегияларын әзірлеуді талап ететін әлеуметтік және экономикалық поляризацияның алдын алу мәселелері бірінші орынға шығады.

Білім мен ғылым өзекті мәселелерді шешуде маңызды рөл атқарады. Біздің университет, әлемдегі көптеген басқа білім беру мекемелері сияқты, өзінің білім беру және ғылыми бағдарламаларына жаңа сын-қатерлерді біріктіру үшін белсенді жұмыс жасауда. Біз білім беру арқылы осы қиындықтарды жеңе алатын көшбасшылардың жаңа буынын дайындай аламыз деп сенеміз.

Бүгінгі конференция — пікір алмасу мен идеялармен бөлісудің бірегей мүмкіндігі. Бұл жерде түрлі елдерден құрметті сарапшылар жиналды, және біздің пікірталастар осы заманғы үрдістерді тереңірек түсінуге және оларды еңсерудің жолдарын табуға көмектеседі деп сенемін.

Баршаңызға жемісті жұмыс және қызықты пікірталастар тілеймін. Бұл конференция біздің алдымызда тұрған сын-қатерлерді шешу жолындағы маңызды қадам болсын.

ӨОЖ 349.412.3

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЖЕР РЕСУРСТАРЫН ҚҰҚЫҚТЫҚ
РЕТТЕУ: ТЕОРИЯ ЖӘНЕ ПРАКТИКА
(СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ МАТЕРИАЛДАРЫНДА)**

Бекежанов Д.Н., Телеуев Г.Б.

Илияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Талдықорған қ., Қазақстан

bek_dauren@mail.ru

Қазақстан Республикасында жер ресурстарын құқықтық тетіктер, ұзақ мерзімді перспективада тұрақтылықты, әлеуметтік әділеттілікті және экономикалық дамуды қамтамасыз ету үшін өңірлік ерекшеліктері, Солтүстік Қазақстанның жер қатынастарының тұрақты дамуын қамтамасыз ету мәселелері қарастырылды.

Кілт сөздер: *Жер ресурстары, табиғат ресурстары, ауыл шаруашылық жерлері, жер қатынастары.*

Рассмотрены правовые механизмы использования земельных ресурсов в Республике Казахстан, региональные особенности для обеспечения стабильности, социальной справедливости и экономического развития в долгосрочной перспективе, вопросы обеспечения устойчивого развития земельных отношений Северного Казахстана.

Ключевые слова. *Земельные ресурсы, природные ресурсы, сельскохозяйственные угодья, земельные отношения.*

The legal mechanisms for the use of land resources in the Republic of Kazakhstan, regional peculiarities for ensuring stability, social justice and economic development in the long term, issues of ensuring the sustainable development of land relations in Northern Kazakhstan are considered.

Keywords. *Land resources, natural resources, agricultural lands, land relations.*

Бұл зерттеуді Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым комитеті қаржыландырады (BR24993047)

Қазақстан тарихының әртүрлі кезеңдеріндегі жерді жалға алу орны мен рөлін зерттеу оның мәнін, экономикалық және қоғамдық даму үшін маңыздылығын білуге, заң нормаларының даму заңдылықтары мен заңдылықтарын анықтауға мүмкіндік береді. Қазақ әдет-ғұрып құқығының тарихи ескерткіштері жер үшін жалға берудің қалыптасуының өзіндік ерекшелігі мен өзіндік ерекшелігін куәландырады[1,67].

Қазақстан аумағындағы жерді жалға алуды зерттеуді Тарихи алғышарттарды талдаусыз жүргізу мүмкін емес, соның негізінде оның шарттары орын алды. Жерді жалға беру заңнамасының қалыптасуы мен дамуы нарықтық жағдайға көшуге байланысты пайда болған құбылыс. Қазақстанда жер қатынастарының қалыптасу тарихы мынадай кезеңдерге бөлінеді: Қазақстан құрамына кіргенге дейінгі жер-құқықтық қатынастар Ресей, Ресей құрамындағы Қазақстанның жер қатынастары, Кеңес Одағындағы жер қатынастары егемен Қазақстанның жер қатынастары кезеңі [2,16]

Кез-келген қоғамда, өндірістік қатынастардың даму деңгейіне қарамастан, олардың бірі негізгі мәселелер-жерге меншік мәселесі. Бұл жерде Қазақстанның мәні де ерекшелік емес. Ішкі Ордадағы халық көтерілісінің негізгі себебі, оның ішінде аграрлық және жер қатынастары болғаны белгілі.

Қазақ феодалдық қоғамының өндірістік негіздерін мұқият талдау жекелеген көшпелі учаскелерді коммуналдық пайдаланудың феодалдардың жерге монополиялық меншік жағдайында және ішінде болып жатқан құбылыс екенін көрсетеді"[3,78].

Құнарлы жерді атаудың сол кездегі әдісі олардың ұстанымын растайды иелері-феодалдар деп аталатын учаскелер. Жер дауларын шешу кезінде соттар жер атаулары бір немесе басқа иеленушіге тиесілі екендігінің белгісі ретінде. Ең жақсы суару көздері бар жер учаскелері феодалдардың қолында болды.

Сонымен қатар, көптеген қарапайым көшпенділер тіпті өзен суын пайдалану кезінде жиі кедергілерге тап болды. Әлбетте, егер суармалы бұлақтары бар жайылымдар коммуналдық жерде болса меншік, мұндай рұқсатты алудың қажеті жоқ еді. Бұл тарихи фактілер Қазақстанда феодалдар жеріне жеке меншіктің болуын растайды. Әрине, сол ОДА кезеңіндегі жерге жеке меншік институты біздің қазіргі идеяларымыздан өзгеше. Меншік санаты өз мойнына алды патриархалдық-феодалдық қоғамның ерекшеліктері, сол кезеңде Қазақстан қандай болды. Осылайша осылайша, бұл көшпенділер тудырған ерекшеліктермен жерге феодалдық меншік болды қазақ қоғамының өмір салты.

Қазақстанда жеке меншік патриархалдық-феодалдық институттың болуына қарамастан жерге меншік, қоғамда жерді иеліктен шығару қатынастары болған жоқ. Бұл капиталистік қатынастардың, оның ішінде жер учаскелерін сатып алу-сату, азаматтық-құқықтық мәмілелер, соның ішінде келісімшарттар жасау қатынастарының болуына байланысты жер үшін жалдау әлі болған жоқ, мүмкін емес еді.

Демек, нақты жоқ жер нарығының қалыптасуының алғышарттары. Жер жүйесі қосылғаннан кейін ғана өзгерді. Осы кезеңдегі жер қатынастарын былайша сипаттауға болады: Біріншіден, олар қазақ халқы мен мемлекеттік әкімшілік немесе қазақ қауымдастықтары арасында империялық заңнамамен қатаң реттелген ретінде пайда болған жағдайда; екіншіден, жерді пайдалануды, таза қазақ ортасындағы жер айналымын реттеу негізінен қарапайым құқық нормаларымен жүзеге асырды. Реформалар кезеңінде жоғары баға мен құлдыққа қарамастан, шаруалардың бір бөлігі, тіпті күтушілердің қиындықтары Жер сатып алды. Тауар өндірісін дамыта отырып, жер мен бай шаруалар сатып алды. Бірақ Жер сатып алушылар арасында ең көп шаруа емес адамдар болды: болыстық старшиналар мен писари, шарап дүкендерінің иелері, полиция қызметкерлері, діни қызметкерлер, саудагерлер және т. б. бұл категория жерді алыпсатарлық үшін сатып алды (өйткені жер үнемі қымбаттады) және оны жалға беру үшін шаруаларға жалдау ақысы егіннің жартысына дейін жетті. Революцияға дейінгі кезеңде, Қазақстанда жер қатынастарының барлық жиынтығы тек жер құқықтық нормаларымен ғана емес, азаматтық заңнамамен де реттелді [4,62].

Азаматтық құқықтық нормалар қалаларда да, ауылдарда да жеке меншіктегі жерлерге қатысты қоғамдық тасымалдауды реттеді. Кезінде бұл "қазыналық" деп аталатын мемлекеттік жерлерді реттеудің құқықтық режимі жеке меншік болды. Жалпы империялық фамилияға жататын және кабинеттік меншікті жерлер патшаның жеке меншігі болып табылатын жерлер де жер нарығының объектілері болды. Дегенмен, жер нарығының тиімді дамуына мемлекеттік биліктің шаруаны жерге "байлап", оны кез-келген түрде жерден босатуды қиындатуға деген ұмтылысы кедергі болды.

Бұл крепостной жойылғанға дейін және одан кейінгі бірнеше онжылдықтар бойы стратегиялық және саяси ұстанымы негіз болды жерді иеліктен шығарудың жеңілдігі қоғамда "пролетариат жарасын" тудырады деген қорқыныш. Бірақ кейбір жағдайларда жер иелері жерге орналастырудың кемшіліктерін пайдаланып басқа тұлғаларға жалға береді [5,90].

Қалыптасу мен дамудың бастапқы кезеңінде қабылданған нормативтік құқықтық актілерді талдау нарықтық жер қатынастары және жерді жалға беру туралы заңнама туралы қорытынды жасауға болады нарықтық экономикаға көшу жағдайында мемлекет жер нарығын құруға және оны одан әрі жетілдіру. Қазақстан аумағында жүргізіліп жатқан реформалар өткен жер реформаларының негізгі тарихи қателіктерін кезең-кезеңімен қайталайды, олардың ішінде: реформа жүргізу бағдарламасының болмауы, сондай-ақ заңнамалық базаның қайшылығы мен жетілмегендігі. Жаңа жер заңнамасы жер учаскелерін жалдау шартын құқықтық реттеудегі аталған олқылықтардың орнын толтырды, бірақ оларды толығымен жоймады, бұл жалға берілетін жер қатынастарының толық жұмыс істеуіне мүмкіндік бермейді.

Нарықтық экономикаға көшу, аграрлық секторды жекешелендіру, қайталама жер нарығын құру, мемлекеттік және жеке жер ресурстарын тиімді басқару қажеттілігі олардың арасында құқықтық қайшылықтар болмай, жалға алу құқығындағы жер айналымының өркениетті негіздерін құратын тиісті құқықтық нормаларды құруды талап етті.

Меншік құрылымын оңтайландыру, жылжымайтын мүлікті басқару тәсілдерін өзгерту, жердің максималды санын экономикалық айналымға тарту мақсатында экономикалық қажеттілікке сәйкес заңнаманы жетілдіру объективті қажеттілікке айналды. Жер учаскелеріне капиталды алудың негізгі құралдарының бірі ретінде ұсынылатын болады. Жерді жалға алуды құқықтық реттеу саласындағы заңнаманы үйлестіру тәжірибесін пайдалану Қазақстан үшін де, өзі мүшесі болып табылатын жаңа интеграциялық бірлестіктер үшін де ерекше маңызға ие болып отыр.

Әрине, шетелдік құқықтық тәжірибені қазақстандық ұлттық-заңдық топыраққа механикалық және асығыс ауыстыруға жол берілмейді. Қазақстан – әлеуметтік-экономикалық, этномәдени және табиғи-географиялық ерекшеліктерімен шартталған өзінің құқықтық дәстүрлері бар [6,155]. Осыған байланысты, басқа мемлекеттермен өзара іс-қимыл және ынтымақтастық кезінде, ең алдымен, біздің мемлекетіміздің тарихи даму ерекшелігіне байланысты Қазақстанның өз мүдделерін негізге алу қажет. Сондықтан жер учаскелерін жалға беруді дамытудың дайын Батыс Еуропа бағдарламаларын қазақстандық топыраққа өте мұқият көшіру керек. Жерге орналастыру жерге орналастыру, ұлттық жер кадастрларын құру және жер мониторингі сияқты қызмет түрлері функционалдық әрекеттерді қамтиды. Осы жер ресурстарын басқару жүйесімен байланысты жер мемлекеттік функцияларды орындайтын мекемелерге қатысты меншік және басқару түрінде қоғамдық және ішкі сипатта болуы мүмкін. Мысал ретінде СҚО бойынша жер қоры-9804,3 мың.га оның ішінде ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 7271,2 мың.га (СҚО жердің қоры 74%.) оның ішінде: егістік-4959,5 мың.га, жайылым-2001,4 мың.га елді мекендердің жерлері-1041,5 мың.га өнеркәсіп, көлік және т. б. жерлер – 66,6 мың.га ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың жерлері-134,9 мың.га орман қорының жерлері - 545,2 мың.га су қорының жерлері-142,4 мың.га, қордағы жерлер – 602,5 мың.га, оның ішінде егістік жерлер-13,0 мың.га, тыңайған жерлер-34,0 мың.га, жайылымдар-364,4 мың.га. СҚО бойынша барлығы 4086 ауыл шаруашылығы құрылымдары жұмыс істейді, оның ішінде: ЖШС — 878 бірлік алаңы-5484,5 мың.га (75%) ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден ШҚ және ФХ — 2911 бірлік, алаңы — 1658,1 мың га (23%) ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден ӘКК — 27 бірлік, алаңы-66,3 мың.га (1%) ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден басқа жер пайдаланушылар – 248 бірлік алаңы- 54,7 мың.га(1%) СҚО ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерден оның ішінде: ЖШС — 857 бірлік, алаңы— 5484,1 мың га (75%) — СҚО ауыл[7].

Жер пайдаланушылар арасында жерді қайта бөлудің әлеуметтік-саяси жағдайында жер ресурстарын басқару да осы ақпаратты алу үшін қажет. Барлық әкімшілік-аумақтық деңгейлердегі жер мемлекеттік басқару ресурстарын басқарудағы және жер қатынастарын экономикалық реттеудегі ақпараттық базаның маңызды факторларының бірі болып табылады-бұл ұлттық жер кадастрлары жүйесі. Бұл ретте жер кадастрының барлық құрамдас бөліктері өзекті және жағдайларға бейімделген болуға тиіс. Атап айтқанда, жерді кадастрлық бағалаудың экономикалық негізделген әдістері, жермен байланысты объектілерге салық салу ережелері және реттеудің экономикалық негізделген әдістері заңнамаға өзгерістер енгізу кезінде жермен байланысты объектілердің әртүрлі санаттарының даму орнын анықтау үшін маңызды.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Тасанова Ж.Б. Жер ресурстарын басқару. Оқу құралы/. – Алматы, Альманахъ, 2019. – 104 б.
2. Хаджиев А. Х. Земельное право Республики Казахстан: Общая часть: учебное пособие / А. Х. Хаджиев. - Новое изд. - Алматы: Данекер, 2001. - 300 с.
3. Абдраимов Б., Сулейменова С., Саймова Ш. Историко-Правовой Анализ Развития И Становления Аренды За Землю В Республике Казахстан. Юридические науки. 2012. № 6 (16).
4. Стамкулов А. С. Қазақстан Республикасының жер құқығы. Жалпы бөлім: оқу құралы. - Алматы : Заң әдебиеті, 2004. - 334б
5. Джусупов А.Т. Право собственности и иные вещные права (учебное пособие). – Алматы.: Жеті жарғы, 1996. – 111 с.; Косанов Ж.Х. Право собственности и иные вещные права на землю. – Астана, 2009. – 398 с.
6. Liu J., Xiang H., Zhu S., Chen S. Spatial heterogeneity analysis of biased land resource supply policies on housing prices and innovation efficiency. Humanities and Social Sciences Communications, 2024. 11(1), 1180 p.
7. 2023 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша жер қоры бойынша ақпарат. <https://www.gov.kz/memleket/entities/sko-agro/activities/458?lang=kk>

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ CONTENT

І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры, заң ғылымдарының докторы, профессор Е.А. Бурибаевтың АЛҒЫ СӨЗІ	3
Әбеуова А., Нұрбек Д. ҚЫЛЫСТЫҚ ҚУДАЛАУДЫ ТОҚТАТУДЫҢ НЕГІЗГІ АСПЕКТІЛЕРІ	4
Әлекбаева М.М. ҚОҒАМДЫҚ ТӨРТІП САЛАСЫНДАҒЫ АЗАМАТТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	10
Бекежанов Д.Н., Телеуев Г.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЖЕР РЕСУРСТАРЫН ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕУ: ТЕОРИЯ ЖӘНЕ ПРАКТИКА (СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ МАТЕРИАЛДАРЫНДА)	13
Беркінбаева Е.Е., Ермекқызы З. ҚОНАҚ ҮЙ БИЗНЕСІНІҢ ДАМУЫНА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ФАКТОРДЫҢ ӘСЕРІ	17
Болат Ә.А., Саймова Ш.А. ПРАВОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ЯДЕРНОГО РАЗОРУЖЕНИЯ В УСЛОВИЯХ СЛОУБАЛИЗАЦИИ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	26
Даутпаева Д.Т. АГРОӨНЕРКӘСІПТІК КЕШЕНІНДЕ ҒЫЛЫМИ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУ СТРАТЕГИЯЛАРЫН ІСКЕ АСЫРУ ҮШІН ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ЕНГІЗУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	29
Жанысбаева С.Б. ЖАҒАНДАНУ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ	32
Жәнібек Ғ.Е. СУ РЕСУРСТАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ МАҢЫЗЫНЫҢ ТҮСІНІГІ	37
Жәнібек Ғ.Е., Жакупова Г.А. СУ ОБЪЕКТІЛЕРІН ПАЙДАЛАНУДЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ПРИНЦИПТЕРІ	43
Жунусова Г.А. НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АГРАРЛЫҚ САЛАНЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	47
Касымова А.М., Керимкулова Т. ТУРИСТІК ИНФРАҚҰРЫЛЫМНЫҢ ТАРТЫМДЫЛЫҒЫН БАҒАЛАУ ЖОЛДАРЫ	55

Лухманова Г.К. ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА АЗАРТНЫЕ ИГРЫ: ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ВЗГЛЯД	59
Кенджасарова А.М., Толамисова А. Г. БАСҚАРУ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҚҰЖАТ АЙНАЛЫМЫНЫҢ РӨЛІ	63
Мовкебаева З.А., Жолтаева Г.Н., Альмухамбетова Б.Ж., Есимханова Р.К. МҮМКІНДІГІ ШЕКТЕУЛІ БІЛІМ АЛУШЫЛАРҒА КӨСПКЕ ДЕЙІНГІ ОҚЫТУДА ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ	67
Мұрат А.А., Тинистановна С.С. ПАРАСАТТЫЛЫҚТЫ НАСИХАТТАУ АРҚЫЛЫ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМДА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ МӘДЕНИЕТТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	72
Сапарова А.Қ., Жақсылық С. ЖАҢАЛАНУ КОНТЕКСТІНДЕГІ ТУРИЗМ	75
Сериев Б.А. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЛУДОМАНИЯҒА ҚАРСЫ КҮРЕСТІ ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕУ ТЕТІКТЕРІ	79
Таубаев Б.Р. ПРОБЛЕМЫ ЛУДОМАНИИ В КАЗАХСТАНЕ	83
Таубаев Б.Р., Сериев Б.А. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ БОРЬБЫ С ЛУДОМАНИЕЙ В КАЗАХСТАНЕ	87
Толамисова А. Г., Кенджасарова А.М. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО СТИЛЯ РУКОВОДИТЕЛЯ ВЫСШЕГО ЗВЕНА В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	92
Шакманова А.Б., Тинистановна С.С. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ТУРИСТЕРДІҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕЛУІ	96
Шомшекова Б.К., Найманбек А.Т. ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҰЙЫМДАРДА АҚЫЛЫ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ДАМУДЫҢ МӘНІ ЖӘНЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ	99
Шыныбек С.А. АФФЕКТ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМ ӨЛТІРУДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАҒДАЙЫ	103

«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, АЙМАҚШЫЛДЫҚ, ЖАҢА СЫН-ТЕГЕУРІНДЕР»
атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
международной научно-практической конференции
«СЛОУБАЛИЗАЦИЯ, РЕГИОНАЛИЗМ, НОВЫЕ ВЫЗОВЫ»

MATERIALS
of the international scientific and practical conference
«SLOWBALIZATION, REGIONALISM, AND NEW CHALLENGES»

Техникалық қалыптаушы – Байбекова Ә.Қ.
Компьютерлік қалыптаушы – Жепенова Г.М.
Мұқабының дизайны – Айдарбеков Р.А.

(Тапсырыс беруші файлынан басылды)

Басуға қол қойылды 28.10.2024 ж.
Өріп түрі «Times New Roman». Қалыбы 60x84/8. SvetoCopy қағазы
Таралымы 20 дана. Ш.т.б. 14.0. Тапсырыс № 00542
І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Өндірістік цех
040009, Талдықорған, Жансүгіров көшесі, 187а

(Распечатано с файла заказчика)

Подписано в печать 28.10.2024 г.
Гарнитура «Times New Roman». Формат 60x84/8. Бумага SvetoCopy.
Тираж 20 экз. У.п.л. 14.0. Заказ № 00542
Жетысуский университет им. И. Жансугурова, Производственный цех
040009, Талдықорған, ул. Жансугурова, 187а